

Samenvatting LOWI-adviezen 2018-18 en 19

Trefwoorden: schending geheimhoudingsplicht, wetenschapsbeoefening, auditrapport

Relevante bepalingen: Uitwerking 2.3, 4.4 en 4.5 van de Nederlandse Gedragscode

Wetenschapsbeoefening, paragraaf 1.5 van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, artikel 4, eerste en derde lid, artikel 8, eerste lid, en artikel 13, tweede lid, van het Reglement LOWI 2018

Betrokken Besturen: De Colleges van Bestuur van de Universiteit Leiden en van de Vrije Universiteit Amsterdam

Verzoek

Het Bestuur van Verzoekers universiteit heeft twee auditoren een reflectie-audit laten uitvoeren naar een publicatie van Verzoeker in een wetenschappelijk tijdschrift. Volgens Verzoeker hebben de auditoren de wetenschappelijke integriteit geschonden door gebruik van bronnen zonder verleende toestemming, schending van de vertrouwelijkheid, door Verzoeker onvoldoende te kennen in de totstandkoming van het auditrapport en is het auditrapport eenzijdig en vooringenomen.

Advies CWI & oordeel Bestuur

Volgens de CWI is er geen wetenschappelijk onderzoek verricht en voldoet het rapport niet aan de wezenlijke kenmerken van een wetenschappelijke publicatie of onderzoek. De CWI heeft het Bestuur geadviseerd om de klacht niet-ontvankelijk te verklaren. Het Bestuur heeft het advies van de CWI overgenomen.

De meest relevante bezwaren van Verzoeker

- Uit het CWI-advies en het audit-rapport blijkt dat de audit bedoeld was om de wetenschappelijke integriteit te waarborgen.
- De auditoren zijn als individuele wetenschapsbeoefenaars betrokken bij een wetenschappelijk onderzoek en in dit verband is hen opgedragen een audit te doen. Volgens de preambule van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening is deze dan ook van toepassing.
- De Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening heeft ook betrekking op degenen die bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen voor de wetenschapsbeoefening, waarbij het bereik niet beperkt is tot wetenschapsbeoefening in enge zin.

De meest relevante overwegingen van het LOWI

- Volgens Verzoeker hebben de auditoren de geheimhoudingsplicht geschonden door het overleggen van een e-mail van de decaan en verzoekt hij het LOWI om de gevolgtrekkingen te maken die hem geraden voorkomen. Het LOWI heeft het verzoek afgewezen omdat er geen feitelijke grond is voor maatregelen. Uit de e-mail kan niet worden opgemaakt dat de auditoren de decaan hebben geïnformeerd over de uitkomsten van de klachtprocedure en de aanhangige LOWI-procedure.
- Bij een integriteitsklacht over een wetenschapper, is de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening leidend bij de toetsing van zijn handelen als dat gekwalificeerd kan worden als wetenschapsbeoefening (wetenschappelijk onderwijs en onderzoek). De Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening definieert niet wat wetenschappelijk

onderzoek is. Aan dit begrip is nadere invulling gegeven door de praktijk, zie onder meer de LOWI-adviezen 2016-05 en 2018-05.

- Volgens het LOWI kenmerkt wetenschappelijk onderzoek zich door de formulering van een wetenschappelijke probleemstelling, een verantwoording van het onderzoek door verwijzing naar eerdere wetenschappelijke onderzoeksresultaten, het doel van publicatie in wetenschappelijke tijdschriften en de gerichtheid op het wetenschappelijk forum. Aan de hand van de genoemde kenmerken wordt niet uitsluitend bepaald of sprake is van wetenschapsbeoefening. De opsomming van kenmerken is niet uitputtend bedoeld. Voor de kwalificatie van werk als wetenschapsbeoefening is niet altijd nodig dat aan elk van de genoemde kenmerken wordt voldaan.
- Het auditrapport bevat een wetenschappelijke probleemstelling, een beschrijving van het onderzoeksproces, een overzicht van geraadpleegde bronnen en websites die relevant zijn voor de duiding van de bevindingen in de audit, een referentielijst en een verantwoording van de conclusies en aanbevelingen door de auditoren. Hiermee wordt voldaan aan een aantal maar niet aan alle kenmerken. Dit brengt niet met zich mee dat daarom geen sprake zou zijn van wetenschapsbeoefening (zie LOWI-advies 2018-05). Een auditrapport hoeft geen wetenschapsbeoefening te zijn als er geen algemene conclusies worden getrokken en de kennis niet generaliseerbaar is (zie LOWI-advies 2016-05).
- Bij het auditrapport in deze zaak is dit anders. Naar het oordeel van het LOWI moet het auditrapport dus worden aangemerkt als wetenschapsbeoefening. De auditoren beogen bij te dragen aan het debat over ethiek en wetenschappelijke integriteit door op een concrete casus te reflecteren. Uit de opdrachtbrief blijkt dat het auditrapport gebruikt zal worden voor de verbetering van het integriteits- en ethische beleid van de faculteit en is het gericht op het wetenschappelijk forum.
- Voor het LOWI is geen ruimte om de klacht zelf inhoudelijk te beoordelen. De CWI heeft de klacht niet inhoudelijk onderzocht, de auditoren hebben geen inhoudelijk verweer gevoerd ten aanzien van het verwijt dat zij de wetenschappelijke integriteit hebben geschonden en Verzoeker heeft verzocht om de zaak terug te verwijzen naar het Bestuur.

Oordeel en advies LOWI:

Het LOWI is van oordeel dat het verzoek gegrond is. Op grond van artikel 13, tweede lid, van het Reglement LOWI 2018 adviseert het LOWI het Bestuur om zijn aanvankelijk oordeel te herzien door het onderzoek naar de klacht te heropenen en de CWI te vragen deze alsnog inhoudelijk te beoordelen.

Definitief oordeel Bestuur:

Het aanvankelijk oordeel luidde dat het Bestuur dat de klacht van Verzoeker niet-ontvankelijk werd verklaard. Het LOWI heeft geadviseerd om het onderzoek naar de klacht te heropenen en de klacht alsnog inhoudelijk te beoordelen. Het Bestuur heeft besloten het LOWI-advies over te nemen.